

ΣΧΟΛΙΚΗ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗ

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΘΑΝΟΣ
ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

ΣΧΟΛΙΚΗ ΒΙΑ-ΟΡΙΣΜΟΣ

Ο ορισμός της βίας , της παραβατικότητας και γενικότερα της εγκληματικότητας αποτελεί κοινωνική κατασκευή. Πράξεις που στο παρελθόν θεωρούνταν παραβατικές σήμερα δεν θεωρούνται και το αντίστροφο. Επίσης πράξεις που σε μία κοινωνία θεωρούνται παραβατική σε μία άλλη δεν θεωρείται παραβατική και το αντίστροφο.

Επίσης, οι ίδιες πράξεις σε κάποιες περιστάσεις θεωρούνται κατακριτέες, ενώ σε άλλες θεωρούνται επιθυμητές. Οι μαθητές αντιλαμβάνονται με το ίδιο τρόπο τη βία ;

ΠΟΥ
ΟΦΕΙΛΕΤΑΙ
Η
ΔΥΣΚΟΛΙΑ
ΟΡΙΣΜΟΥ
ΤΗΣ
ΣΧΟΛΙΚΗΣ
ΒΙΑΣ;

Στο
διαφορετικό
κοινωνικοπο-
λιτισμικό
πλαίσιο

Στην
πολυπλοκότητα
του φαινομένου

Στην
αναπτυξιακή
φάση που
διανύει το παιδί

Στη θεωρητική
προσέγγιση,
στο πλαίσιο της
οποίας
εξετάζεται

Η
ΑΝΑΓΚΑΙΟΤΗΤΑ
ΤΩΝ
ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΩΝ
ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ
ΕΙΡΗΝΙΚΗΣ
ΕΠΙΛΥΣΗΣ
ΤΩΝ
ΣΥΓΚΡΟΥΣΕΩΝ

- Ποιες πρακτικές χρησιμοποιούνται στο σχολείο για την αντιμετώπιση της βίας ;

ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗ: ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ

- Αποτελεί μια πρακτική ειρηνικής επίλυσης των συγκρούσεων
- Αποσκοπεί στην επανόρθωση της ζημιάς και των σχέσεων μεταξύ των μαθητών
- Δομημένη διαδικασία
- Βασίζεται στην ισότητα, την εχεμύθεια, την εμπιστοσύνη και την ουδετερότητα
- Στα σχολεία που εφαρμόστηκε είχε θετικά αποτελέσματα στη μείωση της σχολικής βίας, στη βελτίωση του σχολικού κλίματος και των ακαδημαϊκών επιδόσεων των μαθητών
- Αντίθετη στην προσέγγιση των «σπασμένων σχολικών τζαμιών» και επιδιώκει την επανένταξη

ΟΡΙΣΜΟΣ

- Διαμεσολάβηση συνομηλίκων (peer mediation) ή σχολική διαμεσολάβηση (school mediation) είναι: «η διαδικασία ειρηνικής επίλυσης μιας σύγκρουσης στο πλαίσιο της σχολικής ζωής μεταξύ δύο ή περισσότερων διαφωνούντων μαθητών, με τη βοήθεια ενός τρίτου και ουδέτερου μαθητή –του διαμεσολαβητή- μέσα από μια δομημένη διαδικασία, με σαφή όρια, ενεργητική συμμετοχή και άμεση επικοινωνία των μερών και με σκοπό μια εποικοδομητική επίλυση της διαφωνίας»

ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΗΣ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗΣ

- Η επίλυση των συγκρούσεων προϋποθέτει:
 - την ανάλυση της κατάστασης, η οποία αποσκοπεί στην κατανόησή της
 - την ανασύνθεση σε ένα νέο πλαίσιο θετικής αναγνώρισης και ισοτιμίας
- Είναι μια δομημένη διαδικασία με σαφή όρια, ενεργητική συμμετοχή, άμεση επικοινωνία των μερών και σκοπό την εποικοδομητική επίλυση της διαφωνίας και το μέγιστο κέρδος και των δύο πλευρών

ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΗΣ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗΣ

Αναγνωρίζεται ο πολύπλοκος και σύνθετος χαρακτήρας των συγκρούσεων,

Η σύγκρουση αντανakλά μια κατάσταση σύγκρουσης, η οποία χρήσει μετασχηματισμούς

Ο ρόλος του διαμεσολαβητή είναι πολύ σημαντικός

Η έλλειψη εξουσίας και το ισότιμο πλαίσιο δημιουργεί προϋποθέσεις ελευθερίας έκφρασης και σεβασμού

Η λύση εκφράζει τα συμφέροντα και τις ανάγκες των εμπλεκόμενων μερών

Οι «δράστες» συνειδητοποιούν τις συνέπειες των πράξεων

ΣΤΟΧΟΙ ΤΗΣ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗΣ

- Μείωση της βίας και των αντικοινωνικών συμπεριφορών στο σχολείο
- Μείωση πειθαρχικών προβλημάτων και αποβολών
- Απελευθέρωση των εκπαιδευτικών από την «αστυνόμευση» των μαθητών
- Δημιουργία κλίματος και πλαισίου συνεργασίας
- Προώθηση της ισότητας και του σεβασμού
- Εύρεση αποδεκτών και δίκαιων λύσεων στις διαφωνίες
- Ανάπτυξη μιας στρατηγικής που θα τη χρησιμοποιούν και μελλοντικά
- Βελτίωση του κλίματος και της καθημερινότητας στο σχολείο (Αρτινοπούλου, 2010)

ΑΡΧΕΣ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗΣ

- Αρχές της διαμεσολάβησης:
 - εθελοντισμός
 - σεβασμός
 - εμπιστοσύνη
 - εχεμύθεια
 - ισότητα
 - ουδετερότητα

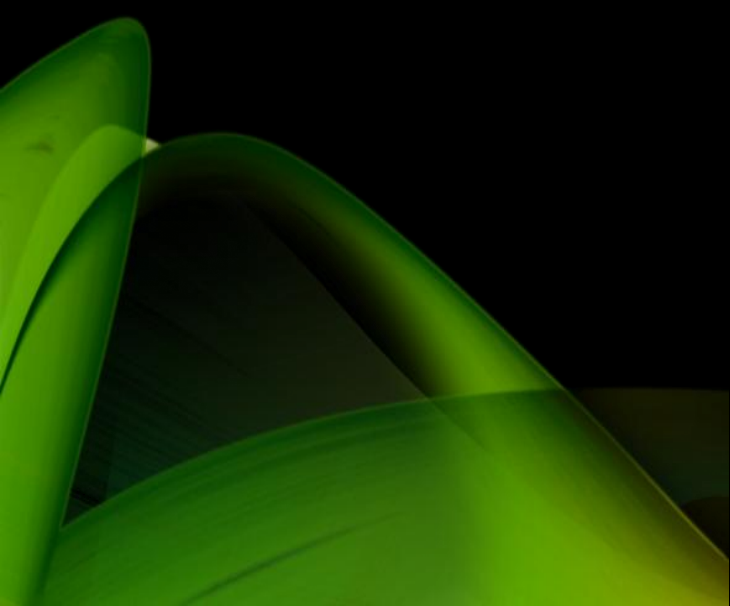
ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ

Η ενεργή συμμετοχή των εμπλεκόμενων και όλης της κοινότητας στην επίλυση της σύγκρουσης: Η σύγκρουση είναι υπόθεση και της κοινότητας

Η αποκατάσταση ελέγχου με κοινωνική υποστήριξη: Επανένταξη και όχι στιγματισμός του «δράστη»

Η ισότιμη συμμετοχή στη διαδικασία: Σεβασμός και υποστήριξη των εμπλεκόμενων πλευρών με ισότιμο τρόπο

Η βιωματική μάθηση: επιτυγχάνεται με την ενεργή συμμετοχή των μαθητών

ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ

- Αυξάνονται οι πιθανότητες επίλυσης της σύγκρουσης
- Ικανοποίηση και από τις δύο πλευρές
- Μείωση της «υποτροπής» του «δράστη»
- Βελτίωση του σχολικού κλίματος
- Ενίσχυση των κοινωνικών δεξιοτήτων των μαθητών

ΣΤΑΔΙΑ
ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ
ΤΗΣ ΣΧΟΛΙΚΗΣ
ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗΣ

Εμπλοκή και ενημέρωση
σχολικής κοινότητας

Διερεύνηση σχολικού
κλίματος

Επιλογή και εκπαίδευση
μαθητών

Εφαρμογή του
προγράμματος

Αξιολόγηση της εφαρμογής

Η ΕΚΠΑΪΔΕΥΣΗ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ

Οριοθέτηση της σχολικής βίας

Ενημέρωση για τις μορφές σχολικής βίας που απαντώνται στο σχολείο

Ενημέρωση για τη διαμεσολάβηση

Εκπαίδευση σε δεξιότητες:

Ενσυναίσθησης

Ενεργητικής ακρόασης και επικοινωνίας

Ενημέρωση στις αρχές και τα βήματα της διαμεσολάβησης

Εικονικές διαμεσολαβήσεις

«ΔΕΣΙΜΟ ΤΗΣ ΟΜΑΔΑΣ»

ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΒΙΑ; ΜΕ ΠΟΙΕΣ ΜΟΡΦΕΣ ΕΚΔΗΛΩΝΕΤΑΙ;

ΟΡΙΣΜΟΣ-ΜΟΡΦΕΣ ΒΙΑΣ

ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΗΣ ΒΙΑΣ

ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΑ ΒΙΑΣ

ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΑ ΒΙΑΣ

ΕΝΣΥΝΑΙΣΘΗΣΗ

ΕΝΣΥΝΑΙΣΘΗΣΗ

ΕΜΠΙΣΤΟΣΥΝΗ

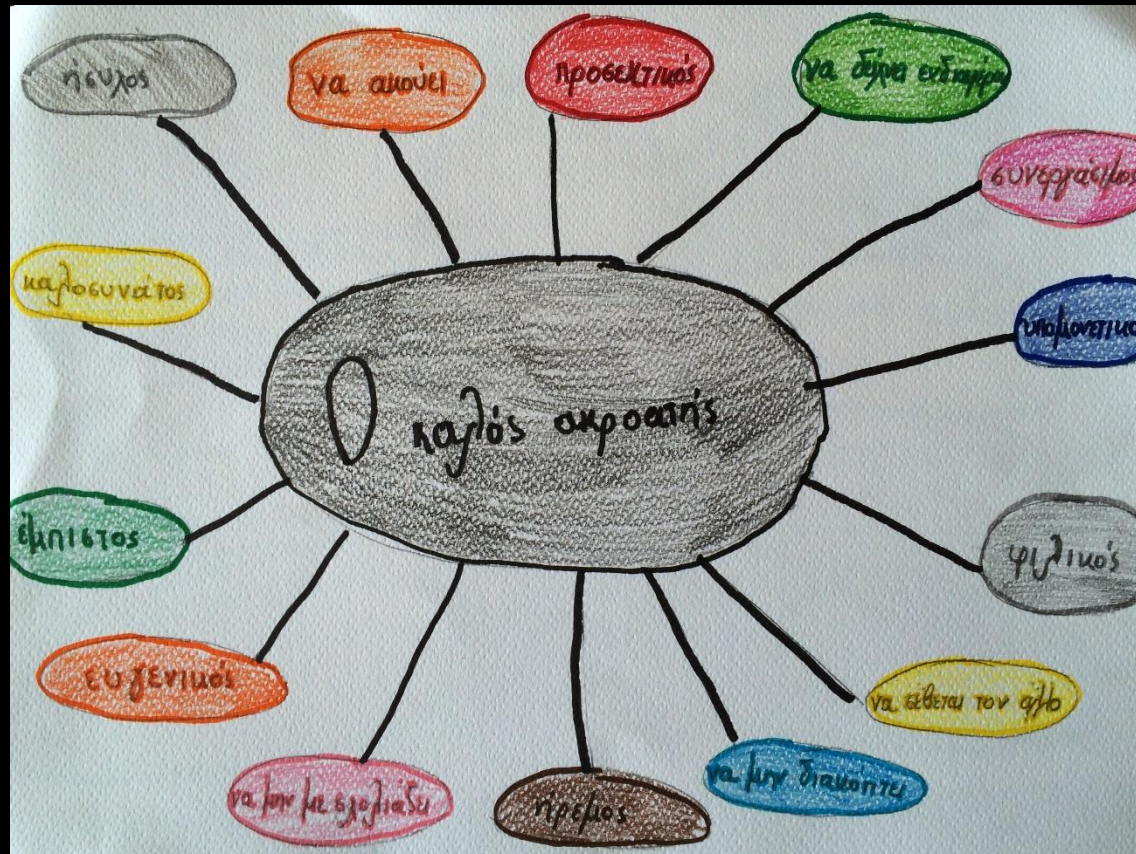
ΕΜΠΙΣΤΟΣΥΝΗ

ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

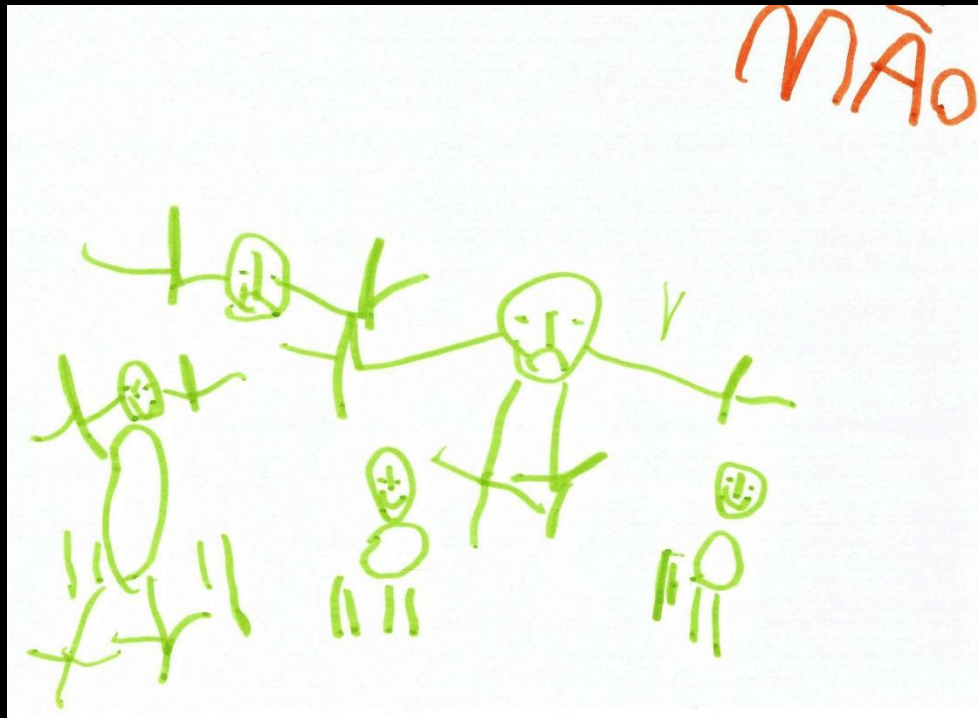
ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

ΤΟ ΚΛΕΙΣΙΜΟ

ΠΡΙΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑ ΤΗ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗ

Σας ευχαριστώ!!!!

